

PIRMOJI PAGALBA LŪŽUS AR SKILUS KAULAMS

Kaulai dažniausiai lūžta ar skyla eisimo įvykių metu, krintant, griūvant, ypač dažnai – žiemos metu, taip pat sportuojant. Kaulų lūžiai gali būti atviri, kai kaulo lūžgaliai, pažeidę aplinkinius audinius, išlenda į išorę, ir uždari – kai kaulo lūžgaliai nepažeidžia aplinkinių audinių.

PAGRINDINIAI LŪŽUSIO AR SKILUSIO KAULO POŽYMAI:

- stiprus ir nesibaigiantis skausmas ir didėjantis patinimas pažeidimo vietoje – pagrindiniai simptomai, padedantys atskirti sumušimą nuo lūžusio / skilusio kaulo;
- jaučiamas arba girdimas traškėjimas lūžio / skilimo vietoje;
- nenatūrali galūnės padėtis ar jos judrumas neįprastoje vietoje;
- atraminės funkcijos sutrikimas / išnykimas;
- judesių sutrikimas;
- pakitęs galūnės ilgis ar kūno dalies forma;
- matomi lūžę kaulai (atviro lūžio atveju).

PIRMOJI PAGALBA LŪŽUS AR SKILUS KAULAMS:

- Jei įtariate kaulų lūžius / skilimus, būtinai imobilizuokite pažeistą sritį, kad ji nejudėtų, ir kvieskite ar kreipkitės į medikus.
- Draudžiama pačiam bandyti sudėti lūžgalius į vietą ir judinti bei gabenti nukentėjusįjį neimobilizavus.
- Įtarus stuburo lūžį / skilimą, nukentėjusio žmogaus negalima kelti, vartyti, sodinti. Palikite tokioje padėtyje, kokioje radote. Raminkite, neleiskite judėti, kvieskite greitąją pagalbą, stebėkite nukentėjusiojo būklę.
- Jei įtariate, kad gali būti lūžę / skilę dubens kaulai, paguldykite nukentėjusįjį ant kieto pagrindo pusiau sulenktomis kojomis. Įtarti, jog dubens kaulai lūžę / skilę, galima, jei sumuštas ar suspaustas dubuo, skauda dubens srityje, sužeistasis negali atsistoti, pakelti kojos.
- Jei sužeista galva, reikia ją sutvarstyti, dėti šaltą kompresą ir kviesiti greitąją pagalbą.

PAGRINDINĖS IMOBILIZAVIMO TAISYKLĖS:

- Imobilizuodami kaulo lūžį / skilimą įtvirtinkite abipus lūžio / skilimo esančius sąnarius.
- Imobilizavimui naudokite standartinius įtvarus. Jei jų nėra – plokščius siaurus daiktus: lenteles, liniuotes, standžiai susuktus laikraščius, drabužius.
- Jei neturite jokių imobilizavimui tinkamų priemonių, sužalotą kūno dalį pritvirtinkite prie sveikosios.
- Po kietais įtvariais būtina padėti paklotą. Įtvaro negalima dėti ant žaizdos.
- Jei lūžis atviras, prieš imobilizaciją būtinai sustabdykite kraujavimą ir sutvarstykite žaizdą. Jeigu lūžęs kaulas sužalojo stambią arteriją ir žaizda stipriai kraujuoja, užveržkite aukščiau žaizdos. Lūžgalių atgal nekiškite.

Jei yra sužeista ranka, numaukite nuo jos žiedus; jei yra sužeista koja / čiurna numaukite batus arba maksimaliai atlaisvinkite jų raištelius, nes koja ar ranka gali patinti ir numauti vėliau bus neįmanoma.